

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-1-77-2>

УДК 33

Прохорова Л.І., Фостійчук А.С.
Національний університет харчових технологій

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ЗА ВИКОРИСТАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Анотація. Дана робота присвячена практичним питанням ведення управлінського обліку необоротних активів, зокрема основних засобів за допомогою інформаційних технологій, в тому числі було розглянуто такі моменти: нарахування амортизації, вплив регламентуючих документів та автоматизоване робоче місце бухгалтера. У статті аналізуються проблеми, пов'язані з підвищенням ефективності використання основних засобів. Були досліджені передумови та сформульовані завдання такі як: вибір інформаційних систем, основні операції бухгалтера, список необхідних регламентуючих документів. Ці завдання потребують вирішення для забезпечення якісного управління основними засобами на підприємстві. Розглянуто матеріал стосовно ролі і місця бухгалтерської фінансової інформації та її якісного змісту, яка відображає стан основних засобів.

Ключові слова: основні засоби, управлінський облік, управлінська звітність, сучасні умови, інформаційні системи.

Prochorova Lyubov, Fostiychuk Artem
National University of Food Technologies

CURRENT PROBLEMS OF IMPROVEMENT OF MANAGEMENT ACCOUNTING OF FIXED ASSETS IN MODERN CONDITIONS UNDER THE USE OF INFORMATION TECHNOLOGIES

Summary. As a result of the study of the state of fixed assets in Ukraine in recent years, it can be concluded that the domestic state of management accounting of fixed assets requires certain improvements and changes. Considering the role of fixed assets and performing active steps in reforming the accounting system of fixed assets of domestic enterprises, for a proper function and development of the enterprise it is necessary to improve accounting and analytical support of asset management. In modern conditions, it is especially important to make quick and accurate management decisions for fixed assets, namely, to use information systems, implement the latest fixed assets and technologies, and maintain the correct organization. The article presents the material of the main normative legal acts regulating the accounting of fixed assets. Statistical data on the growth of the initial and residual value of fixed assets in Ukraine for 2008-2015 and their role in the enterprise. It also considered the movement of fixed assets on the example of a specific enterprise "Belotserkovsky cannery" and identified the main management tasks. The necessary requirements for the use of information systems and solutions to some of the selected special tasks have been studied, and positive changes have been made to their implementation. The automated workplaces of the accountant, the main working operations on them and the list of the main possible problems that the accountant may face, and ways to solve them, are studied. The list of information systems for accounting their description and the choice of optimal ones according to the author are investigated. Know that depreciation policy is part of the accounting policy and is based on a specific legislation, which allows the accountant to choose the methods of calculation amortissent basic elements of depreciation policy of fixed assets. A special part of the article is the study of the impact of normative documents and the need for their qualitative formation and the method of qualitative organization of accounting, the main list of such normative documents. Finally, the relationship between synthetic and analytical accounts and the use of additional analytical reference books.

Keywords: fixed assets, management accounting, management reporting, current conditions, information systems.

Постановка проблеми. Діяльність кожного підприємства потребує використання основних засобів, які є одним із найважливіших елементів матеріально-технічних сил, особливо це важливо для підприємств виробничих галузей економіки. В умовах сучасних ринкових відносин ефективне використання всіх елементів виробничої і управлінської діяльності є надзвичайно актуальним. Лише те підприємство, що результативно може використовувати наявні у нього ресурси, зможе здобути бажаний економічний

ефект. Тому основні засоби та сучасне управління ними за допомогою інформаційних систем є надзвичайно важливим для підприємств всіх галузей економіки. **Актуальність проблеми** зростає також у зв'язку з необхідністю адаптації існуючої системи бухгалтерського обліку до міжнародних стандартів фінансової звітності. Сучасні умови господарювання, а отже і управління виробничо-фінансовою діяльністю економічних суб'єктів, потребують новітніх підходів та методи організації обліку їх ресурсів і контролю за

використанням. Все зазначене вище робить акцент на підвищенні ролі обліку у підготовці фінансової інформації як в цілому, так і, особливо, для системи управління. Використання якісної, достовірної і прозорої фінансової інформації є одним із основних напрямків прийняття науково обґрунтованих управлінських рішень, з метою забезпечення раціонального і ефективного використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

В Україні на даний момент одним із основних питань організації і методики бухгалтерського обліку є узгодження національних положень обліку з міжнародними стандартами обліку і фінансової звітності. Процес узгодження, в обов'язковому порядку, повинен бути орієнтований на конкретні умови господарювання та специфіку діяльності підприємств, а не лише не суперечити вимогам міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. В умовах нестабільності економічної ситуації, обмеженості матеріальних і фінансових ресурсів особливо гостро постає питання їх раціонального і ефективного використання. Для цього необхідно забезпечити належне управління господарською діяльністю підприємств. За таких обставин організація дієвої та ефективної системи управлінського обліку, аналізу і контролю основних засобів є першочерговим завданням вітчизняного виробника.

Про те, дослідження сучасного стану управлінського обліку основних засобів на підприємствах України показало, що на сьогодні більша частина інформації, яка накопичується в системі управлінському обліку, не затребувана підприємцями, оскільки серед них відсутнє усвідомлення тих переваг, що надає передовий світовий досвід з організації обліку необоротних активів. Це і є однією із причин низького впровадження на практиці інформаційних технологій в обліку основних засобів на вітчизняних підприємствах. Управлінський облік основних засобів є лише однією з частин структури управління будь-якого підприємства, і повинен бути організований таким чином, щоб відповідати потребам сучасних управлінських рішень з метою забезпечення їх ефективного використання на підприємствах.

Важливість наведених вище питань зумовлює актуальність вказаної проблеми дослідження. Про це також свідчать публікації як вітчизняних, так і зарубіжних вчених і практиків. Роботи багатьох вчених сприяли удосконаленню обліку основних засобів, зокрема це стосувалося як теоретичних, так і практичних питань. Питаннями обліково-аналітичного забезпечення обліку основних засобів займалися: Єршова Н.Ю., Матюха М.М., Адамик О.В., Бурова О.М., Лівощко Т.В., Кругліков Є.В. та інші. Високо оцінюючи їх науковий вклад, варто зазначити, що незважаючи на існування теоретичних і методологічних досліджень у вказаній сфері, використання інформаційних технологій з метою удосконалення управлінського обліку основних засобів повністю не досліджено. А отже, подальше вивчення є актуальним.

Мета статті полягає у розкритті теоретичних та практичних аспектів ведення обліку основних засобів та підготовки управлінської фінансової звітності на вітчизняних підприємствах з використання інформаційних систем.

Виклад основного матеріалу. Основними нормативними актами, що регулюють облік основних засобів в Україні, є: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» (далі – П(С)БО 7) [2] і Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби» (далі МСБО 16) [3].

Основні засоби це основа матеріально-технічної бази, а тому, беззаперечно, ефективність їх використання та вдосконалення структури сприяє результативності господарювання і розвитку підприємства. Багато авторів зосереджували дослідження на питаннях стану та динаміки руху основних засобів в галузях економіки України. Наприклад, Єршова Н.Ю. у статті «Удосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління основними засобами підприємств: стратегічний аспект» [6, с. 895].

На рис. 1 показані індекси росту первісної та залишкової вартості основних засобів підприємств України. Дані рис. свідчать, що відбувається зниження темпів приросту первісної вартості основних засобів по відношенню до попереднього року. Зокрема, мають місце такі показники: у 2009 р. (23,94%), 2011 р. (11,25%), 2013 р. (13,7%).

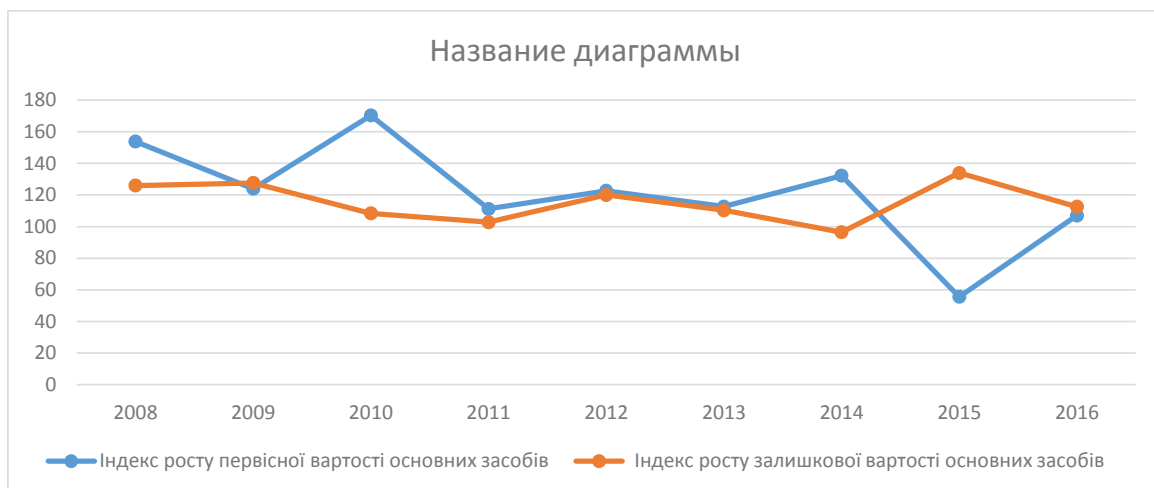

Рис. 1. Індекси росту первісної та залишкової вартості основних засобів підприємств України за 2008–2016 роки

У 2015 р. спостерігається зниження первісної вартості основних засобів на 44,44%. Індекс росту залишкової вартості основних засобів має високе значення у 2009 р. по відношенню до 2008 р. (127,67%) та у 2015 р. по відношенню до 2014 р. (133,98%).

Таким чином, простежується чітка тенденція поступового зниження темпів росту вартості основних засобів підприємств з 2010 р. При цьому ступінь зносу основних засобів за 2007–2014 рр. постійно збільшується. З 2015 р. спостерігається його зменшення до 60,1%, що пояснюється врахуванням змін, що відбулись у зв'язку з прийняттям Постанови Кабміну України «Про утворення ПАТ «Українська залізниця»» № 200 від щодо передачі/надходження та оцінки основних засобів [6, с. 895].

Враховуючи роль основних засобів і проведення активних кроків у реформуванні системи обліку основних засобів на вітчизняних підприємствах, для якісного функціонування та розвитку підприємства необхідно удосконалювати обліково-аналітичне забезпечення управління основними засобами. В першу чергу, це стосується підвищення якості обліково-економічної інформації, а саме інформації про їх наявність і показники, що характеризують ефективність використання. У наш час існує велика технічна різноманітність необоротних активів, а тому діючі методики обліку операцій надходження, дооцінки, відновлення, поліпшення, технічного переоснащення та способів відображення амортизації потребують удосконалення. При застосуванні інформаційних технологій існують організаційно-методичні проблеми облікової політики підприємств щодо об'єктів обліку, які залишаються не вирішеними.

Відомо, що амортизаційна політика є частиною облікової політики і ґрунтується на певному законодавстві країни, яке дає можливість головному бухгалтеру обирати методи нарахування амортизації, встановлювати вартісні критерії, що характеризують об'єкти основних засобів, строки корисного використання та величину їх вартості.

Основні аспекти вказаних елементів облікової політики стосовно обліку основних засобів були досліджені Лівовшко Т.В., Кругліковим Є.В. і опубліковані у статті «Амортизаційна політика – шлях до техніко-технологічної модернізації промислових підприємств», що зображено на рис. 2. Дана схема дає нам розуміння які є основні елементи амортизаційної політики щодо основних засобів.

Нами було проведено дослідження руху основних засобів ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» за 2017-2018 рр. Результати проведеного аналізу свідчать, по-перше, про незначну вартість нового обладнання що надійшло до складу основних засобів наприкінці 2018 р. Так, загальна вартість основних засобів збільшилася на 73 тис. грн., що становить 4.37% відсотки. (розрахувати). Отже, приріст первісної вартості має несуттєве значення.

Загалом станом на кінець 2018 р. вартість амортизаційних відрахувань зменшилась порівняно з 2017 р. на 1 тис. грн. 0,65%, в результаті збільшення об'єму виготовленої продукції що призвело до підвищення експлуатації основних

засобів, це зазвичай покращує показники собівартості продукції на одиницю та підвищує прибутковість підприємства.

Показники діяльності підприємства за вказаний термін часу свідчать про зменшення величини чистого прибутку, який є основним джерелом фінансових ресурсів для технічного переоснащення підприємства. В даний час підприємство не має достатніх ресурсів для фінансування відновлення основних засобів. ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» знаходиться в дещо скрутному становищі та потребує великої роботи щодо залучення додаткових фінансових джерел з урахуванням запланованих строків заміни та оновлення основних засобів підприємства.

Сучасна управлінська практика потребує формування нової економічної системи, яка би забезпечила таку вимогу, як отримання необхідної і точної інформації в максимально короткий час, а це можливо лише за умови використання інформаційних технологій. В результаті того, що змінюється роль бухгалтерського обліку в підготовці управлінської звітності, змінам піддаються також методологічні та методичні аспекти його організації. Для підтримання особливих сучасних умов праці бухгалтерів, економістів, фінансистів використовуються автоматизовані системи обліку, до в складу яких входять автоматизовані робочі місця бухгалтера, як вузькоспеціалізовані інформаційні комплекси [8].

Комп'ютерна система бухгалтерського обліку для виконання своїх функцій потребує і базується на вхідній інформації. Така інформація міститься в первинних документах. При комп'ютеризації обліку необоротних активів первинна документація стосується оприбуткування, введення в експлуатацію чи вибуття основних засобів. Крім того використовується оперативна інформація щодо нарахування амортизації, обліку витрат на ремонт і модернізацію, переоцінки основних засобів, тощо. Необхідно пам'ятати і про масиви нормативно-довідкової інформації, на якій базується аналітичний та синтетичний облік основних засобів.

Проведене дослідження практичних аспектів зазначених питань дало можливість зробити висновки і сформулювати деякі особливості вирішення задач автоматизованого обліку основних засобів у середовищі інформаційних систем:

1. Невеликий часовий лаг між моментом формування електронної копії документа та її проведенням.

2. Застосування різноманітних інформаційних систем призводить до відмінностей у групуванні основних засобів, які необхідні у різних середовищах організації підприємства.

3. Необхідність періодичного нарахування амортизації, що також вимагає особливого групування об'єктів обліку.

4. Наявність декількох методів оцінки потребує алгоритмів, які повинні бути закладені в інформаційному продукті [4, с. 19].

За рахунок умов автоматизованої обробки інформації бухгалтеру необхідно рідше звертатись до первинних джерел облікової інформації, тому що обчислювальна техніка зберігає необхідні дані та не потребує повторного їх занесення у інформаційну базу. Сучасна система повинна

Рис. 2. Основні елементи амортизаційної політики підприємства

Джерело: [7, с. 184–185]

бути створена на основі нових засобів обчислювальної техніки і забезпечувати:

1. Інформаційні потреби користувачів повністю та своєчасно.
2. Отримувати необхідну інформацію щодо наявних відхилень за допомогою виконання задач з контролю і аудиту.
3. Автоматизоване отримання управлінських рішень.
4. Проведення процедур щодо аналізу та прогнозування діяльності підприємства на основі господарсько-фінансових операцій.

Автоматизоване робоче місце (АРМ) бухгалтера – це автоматизований засіб праці який надає: програмний технічний комплекс, організаційно-технологічне і інформаційне забезпечення. АРМ бухгалтера повинне забезпечувати ведення магнітотеки інвентарних карток обліку основних засобів, нарахування амортизації на повне відновлення і капітальний ремонт, тощо. За допомоги АРМ працівники виконують такі основні автоматизовані операції:

1. Занесення даних первинних документів з обліку основних засобів за допомогою клавіатури в комп'ютер.
2. Автоматизований контроль на достовірність і повноту даних, що були введені.
3. Відображення результату в інвентарних картках за допомогою автоматизованої обробки введених даних.
4. Автоматизоване формування та виведення на екран монітору інформації щодо основних засобів за такими параметрами, як матеріально відповідальні особи, місця зберігання чи експлуатації основних засобів.
5. Введення в базу даних нормативно-довідкової інформації, яка була отримана в результаті організації обліку основних засобів [8].

АРМ бухгалтера може включати різноманітне технічне програмне забезпечення. Серед основних технічних програм можна виділити такі, як: «1С: Бухгалтерія», «Парус-Підприємство», «Дебет+», «Галактика». Кожна з них має свій певний набір інструментів, вбудовані сервісні механізми, що необхідні для роботи з ПК. В них передбачені можливості, які були описані вище.

Найбільш оптимальною, на нашу думку, з точки зору технічних можливостей є програма «1С: Бухгалтерія», а саме її версія 8.1.

За допомогою даної програми ведеться автоматизований бухгалтерський та податковий облік, а також – підготовка звітності на підприємствах, які займаються різною комерційною діяльністю: оптовою, роздрібною і комісійною торгівлею, наданням послуг, виробництвом та іншими видами діяльності.

Слід також сказати, що програма «1С:Бухгалтерія 8.1» має необхідний набір засобів, зокрема таких, як: довідники, документи, звіти, що і забезпечують ведення обліку й аналіз результатів діяльності при проведенні операцій з основними засобами. За звичай, це дозволяє не тільки скоротити час виконання облікових операцій, а й покращити точність інформації за рахунок зменшення впливу людського фактору під час проведення розрахунків. Працівники та керівництво можуть оперативно отримувати інформацію про наявність і рух основних засобів як по всьому підприємству, так і у розрізі місць їх зберігання, експлуатації та за класифікаційними групами [9].

Основна інформація про об'єкти основних засобів (параметри їх обліку) зберігається не в довіднику, а в реєстрах відомостей. Ця інформація вноситься користувачем у формі документів введення в експлуатацію або введення залишків, а

реєстри відомостей заповнюються автоматично при проведенні документів. Дані про рахунки обліку необоротних активів і приналежності до податкової групи визначається тільки при введенні в експлуатацію основного засобу. Аналітичний облік необоротних активів ведеться за матеріально-відповідальним особам і підрозділам, за якими основні засоби закріплені [5].

Однією з найчастіших проблем ведення обліку за використанням інформаційних технологій є невизначеність способів реєстрації господарських операцій, що, в свою чергу, призводить до їх повторень чи некоректне відображення у звітності, але за наявності регламентуючих документів з питань організації бухгалтерського обліку на підприємстві можна досягти однакового застосування принципів обліку, а різне відображення та трактування тих самих господарських операцій в обліку та звітності буде ліквідовано, що і покращить комунікацію управління. З нашої точки зору, слід наголосити на тому, що доцільним буде щороку разом з обліковою політикою затвердження нових чи додаткових регламентованих документів. Серед них можна виділити наступні:

- положення управлінського обліку, що можуть бути частково створені на основі міжнародних та національних положень (стандартів) обліку;

- Наказ про облікову політику відповідно до стандартів МСФЗ, який може нести у собі основні положення щодо визнання активів, зобов'язань та капіталу. А щодо питань обліку основних засобів в обліковій політиці доцільним буде відображення окремих специфічних господарських операцій та ведення обліку. Як приклад, можна навести способи визнання відсотків за кредитами на придбання основних засобів (капіталізація чи віднесення на витрати) ; нарахування амортизації (методи);

- робочі інструкції такі, як: порядок ведення облікових довідників та інструкції, які регламентують певні бізнес-процеси на підприємстві;

- документація щодо регламентації ведення внутрішнього аудиту основних засобів;

- регламент бюджету, у якому вказано методика аналізу і аудиту використання бюджету на підприємстві, в тому числі складання бюджету витрат на амортизацію та капітальні інвестиції.

При формуванні методологічних документів принципи ведення бухгалтерського та управлінського обліку повинні бути зближені. Це можна забезпечити через класифікацію основних засобів, способи оцінки та визнання, а також через систему облікових реєстрів.

Управлінський та бухгалтерський облік основних засобів за міжнародними стандартами з метою постановки їх на облік, в першу чергу, застосовує однозначну класифікацію. При наявності відмінностей у складі основних засобів для різних видів обліку, відмінності повинні бути пояснені. Наприклад, деякі виробничі основні засоби можуть бути неактивні за певний часовий

період. В бухгалтерському обліку їх продовжують визнавати як виробничі основні засоби. Але для прийняття коректних управлінських рішень їх можна не включати у розрахунки певних показників.

Методи, що використовує підприємство для нарахування амортизації, повинні бути однакові як в управлінському, так і бухгалтерському обліку за міжнародними стандартами, а також включати схему отримання вигоди від використання цих активів.

Взаємозв'язок між синтетичними рахунками та аналітикою повинен бути проведений належним чином для сприяння зручності вихідних даних. Інформація, що відсутня на етапі перетворення бухгалтерських даних в управлінську фінансову інформацію, заповнюється за допомогою додаткових аналітичних довідників, які, в свою чергу, визначаються для синтетичних рахунків, що позначені в робочому плані рахунків.

Як бачимо, робочих моментів та проблемних питань щодо обліку основних засобів, які потребують вирішення, є чимало. Значна кількість проведених наукових досліджень була присвячена деяким з них. Однак, в даний час далеко не усі питання з'ясовані. Існує необхідність, та є можливість щодо удосконалення управлінського обліку основних засобів на вітчизняному просторі застосування інформаційних технологій. Ми приділили увагу і дослідили такі елементи :

- основні нормативні акти, за якими ведеться облік основних засобів;

- амортизаційну політику основних засобів;

- необхідність та способи використання автоматизованого обліку основних засобів;

- автоматизоване робоче місце бухгалтера;

- основні проблеми та шляхи їх вирішення при використанні інформаційних систем в обліку основних засобів.

Висновки. Основні засоби – це основа матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання. Беззаперечним є факт, що управлінські рішення спрямовані на забезпечення високого результату фінансово-господарської діяльності, який може бути досягнутий завдяки належній ефективності використання необоротних активів, зокрема основних засобів. Сучасний менеджмент ставить великі вимоги до фінансової управлінської інформації. Однією з найважливіших проблем в галузі управління є уникнення дублювання звітних управлінських форм. Вирішити її можна завдяки застосуванню інформаційних технологій. Використання інформаційних технологій є пріоритетним, так як забезпечує можливість складати звітність у будь-якому форматі та економити загальний обсяг часу на виконання облікової роботи. Головне, що слід приймати до уваги, – це дотримання стандартів ведення обліку та вміння правильно використовувати можливості інформаційних систем на підприємстві. Для поліпшення і удосконалення облікового процесу доцільно розробити логічні регламентуючі документи на основі внутрішніх облікових стандартів.

Список літератури:

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 15.07.1999 р. № 996-XIV (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/> (дата звернення: 15.12.2019).
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» : Наказ Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 року № 92 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00/ed20150724> (дата звернення: 15.12.2019).
3. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 (МСБО 16). Основні засоби, Документ 929_014, поточна редакція – Редакція від 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_014 (дата звернення: 15.12.2019).
4. Адамик О.В. Інформаційні системи і технології в обліку й аудиті. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. С. 17–19. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/24957/> (дата звернення: 16.12.2019).
5. Бурова О.М. Базові аспекти організації обліку основних засобів в інформаційному середовищі. *Наука й економіка*. 2013. № 4(32), Т. 2. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/35859> (дата звернення: 17.12.2019).
6. Єршова Н.Ю. Удосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління основними засобами підприємств: стратегічний аспект. *Економіка та суспільство*. 2018. Випуск 14. URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/35859/1/2018_Yershova_Udoskon_oblik_analit_zabezp.pdf (дата звернення: 16.12.2019).
7. Лівощко Т.В., Кругліков Є.В. Амортизаційна політика – шлях до техніко-технологічної модернізації промислових підприємств. *Молодий вчений*. 2019. № 6(70). С. 183–186. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2019/6/37.pdf> (дата звернення: 17.12.2019).
8. Матюха М.М. Удосконалення організації управлінського обліку та формування управлінської звітності основних засобів. *Інтернаука*. 2019. № 5(67), 2 т. URL: <https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/12480/3/15562599453609.pdf> (дата звернення: 17.12.2019).
9. Шинкаренко О.М. Навчальний посібник з дисципліни «Інформаційні системи і технології в обліку і аудиті» 2016. С. 52–54. URL: http://dspace.ubs.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1739/1/Shinkarenko_Information_systems.pdf (дата звернення: 20.01.2020).

References:

1. Zakon Ukrainy «Pro bukhhalterskyi oblik ta finansovu zvitnist v Ukraini» 15.07.1999 p. *Zakonodavstvo Ukrainy* [legislation of Ukraine], № 996-XIV (with changes and additions). Available at: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/>
2. Polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku 7 «Osnovni zasoby» : Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy (2000). *Zakonodavstvo Ukrainy* [legislation of Ukraine], № 92 (with changes and additions). Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00/ed20150724>
3. Mizhnarodnyi standart bukhhalterskoho obliku 16 (MSBO 16). Osnovni zasoby, Dokument 929_014 (2012). *Zakonodavstvo Ukrainy* [legislation of Ukraine]. Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_014
4. Adamyk, O.V. (2017). Informatsiini systemy i tekhnolohii v obliku y audyti [Information systems and technologies in accounting and audit]. *Repositories of the Ternopil National Economic University eTNEUIR* (electronic journal), pp. 17–19. Available at: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/24957/>.pdf
5. Burova, O.M. (2013). Bazovi aspekty orhanizatsii obliku osnovnykh zasobiv v informatsiinomu seredovyschi [Basic aspects of the organization of fixed assets accounting in the information environment]. *Science and Economics* (electronic journal), no. 4(32), vol. 2. Available at: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/35859.pdf>
6. Yershova, N.Yu. (2018). Udokonalennia oblikovo-analitychnoho zabezpechennia upravlinnia osnovnykh zasobamy pidpriemstv: stratehichni aspekt [Improvement of accounting and analytical support for the management of fixed assets of enterprises: strategic aspect]. *Economy and society* (electronic journal), vol. 14, pp. 895–896. Available at: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/35859/1/2018_Yershova_Udoskon_oblik_analit_zabezp.pdf
7. Livoshko, T.V., & Kruhlikov, Ye.V. (2019). Amortyzatsiina polityka – shliakh do tekhniko-tekhnolohichnoi modernizatsii promyslovykh pdpriemstv [Depreciation policy – the way to technical and technological modernization of industrial enterprises]. *Young scientist*, vol. 6(70), pp. 183–186. Available at: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2019/6/37.pdf>
8. Matiukha, M.M. (2019). Udokonalennia orhanizatsii upravlinskoho obliku ta formuvannia upravlinskoi zvitnosti osnovnykh zasobiv [Improving the organization of management accounting and formation of management reporting of fixed assets]. *Internauka* (electronic journal), vol. 5(67), pp. 21–25. Available at: <https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/12480/3/15562599453609.pdf>
9. Shynkarenko, O.M. (2016). Avtomatyzatsiia obliku osnovnykh zasobiv [Automation of fixed assets accounting]. *Informatsiini systemy i tekhnolohii v obliku i audyti*. Cherkassy.